

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudkyní Mgr. Janou Komínkovou ve věci

žalobce: **S.M.**, narozený ..., státní příslušnost Irák, t. č. v Zařízení pro zajištění cizinců Bělá- Jezová, 294 21 Bělá pod Bezdězem
Zastoupený obecným zmocněncem Organizací pro pomoc uprchlíkům, z. s., se sídlem Kovářská 4, 190 00 Praha

proti
žalovanému: **Policie ČR, Krajské ředitelství policie Plzeňského kraje**, se sídlem Nádražní 2, 306 28 Plzeň

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 17. 2. 2018, č. j. KRPP-28173-3/ČJ-2018-030022,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá nárok na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce se podanou žalobou domáhal zrušení shora označeného rozhodnutí žalované, kterým byl podle § 129 odst. 1 v návaznosti na § 129 odst. 3 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“) zajištěn za účelem předání do Rumunska podle právního předpisu Evropské unie [nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 604/2013, kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o mezinárodní ochranu podané státním příslušníkem

třetí země nebo osobou bez státní příslušnosti v některém z členských států (dále jen „nařízení Dublin III“). Doba zajištění byla stanovena dle § 129 odst. 6 zákona o pobytu cizinců na 86 dní od okamžiku omezení osobní svobody.

2. V podané žalobě žalobce uvedl, že je toho názoru, že vydané rozhodnutí omezuje jeho svobodu v nezákonné a nepřiměřené délce.
3. Podle čl. 28 odst. 1 nařízení Dublin III musí zajištění být co nejkratší a nesmí trvat déle než po dobu, která je nezbytná k náležitému provedení požadovaných správních řízení do doby provedení přemístění podle tohoto nařízení.
4. Pokud je osoba zajištěna podle tohoto článku, lhůta pro předložení žádosti o převzetí nebo přijetí zpět nesmí překročit jeden měsíc od okamžiku podání žádosti o mezinárodní ochranu. Členský stát, který vede řízení v souladu s tímto nařízením, požádá v těchto případech o urychlenou odpověď. Tato odpověď musí být poskytnuta do dvou týdnů od okamžiku obdržení žádosti. Není-li odpověď poskytnuta v této dvoutýdenní lhůtě, má se za to, že bylo žádosti vyhověno, což má za následek vznik povinnosti převzít nebo přijmout dotýcnou osobu zpět, včetně povinnosti zajistit její řádný příjezd.
5. Pokud je osoba zajištěna podle tohoto článku, přemístění této osoby z dožadujícího členského státu do příslušného členského státu se provede, jakmile je to z praktického hlediska možné, a nejpozději do šesti týdnů od implicitního nebo explicitního vyhovění žádosti o převzetí či přijetí dotčené osoby zpět ze strany jiného členského státu nebo od okamžiku, kdy skončí odkladný účinek odvolání nebo žádosti o přezkum podle čl. 27 odst. 3.
6. Předpokládaná složitost přípravy předání podle přímo použitelného právního předpisu Evropské unie tedy spočívá v řízení podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 604/2013. S ohledem na článek 28 odst. 3 Dublinského nařízení lze stanovit dobu trvání zajištění maximálně najeden měsíc a to od okamžiku omezení na osobní svobodě. Vzhledem k uvedené skutečnosti lze stanovit dobu trvání zajištění na 30 dnů. Doba trvání zajištění by měla být stanovena s přihlédnutím na skutečnost, aby trvala co nejkratší dobu, během které jsou s náležitou pečlivostí činěny úkony směřující k výkonu předání podle Dublinského nařízení.
7. V žalobou napadeném rozhodnutí ale žalovaná stanovila dobu zajištění na 86 dnů tak, že: „součtem lhůt uvedených v nařízení EU č. 604/2013 (30+14+42 dní) dospěl k správní orgán k závěru, že doba potřebná k provedení realizace předání účastníka řízení může trvat až 86 dní.“
8. Je zcela zřejmé, že žalovaná tedy zajistila žalobce ne na minimální dobu, na dobu co nejkratší, ale naprosto naopak, na nejdelší možno dobu, s jakou nařízení Dublin III počítá, co se týče délky dublinského řízení. Stanovená doba tak nerespektuje imperativ co nejmenšího zásahu do osobní svobody zajišťovaných osob, když zde došlo k zajištění rovnou na dobu maximální.
9. Tento požadavek (zajištění na dobu co nejkratší) je vyjádřen nejen v samotném čl. 28 nařízení Dublin III, ale vyplývá také například z čl. 5 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (publikována pod č. 209/1992 Sb.; k tomu srov. např. rozsudek Evropského soudu pro lidská práva ze dne 27. 11. 2008 ve věci Rashed proti České republice, stížnost č. 298/07).

10. Takto stanovená doba navíc nedává záruku, že žalobce bude zajištěn po dobu souladnou s nařízením Dublin III. Žalobce též poukazoval na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu č. j. 7 Azs 11/2015, podle kterého má správní orgán dbát, aby nedošlo k zajištění účastníka řízení na dobu zjevně převyšující maximální doby zajištění podle nařízení Dublin III.
11. Z čl. 28 odst. 3 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 604/2013 plyne, že správní orgán při rozhodování o zajištění cizince za účelem jeho přemístění a při prodlužování doby trvání zajištění musí stanovit dobu trvání zajištění tak, aby v žádném případě nemohl nastat rozpor s pododstavcem čtvrtým uvedeného ustanovení. Nepodal-li správní orgán dosud žádost o převzetí nebo přijetí zpět, nesmí přicházet v úvahu možnost, že by byl cizinec na základě rozhodnutí o zajištění zadržován přes marné uplynutí jednoměsíční lhůty pro podání žádosti o převzetí nebo přijetí zpět. Podal-li již žádost o převzetí nebo přijetí zpět, nesmí přicházet v úvahu ani možnost, že by byl cizinec na základě rozhodnutí o zajištění zadržován přes marné uplynutí šestitýdenní lhůty pro realizaci přemístění.
12. Z odůvodnění výše uvedeného rozhodnutí Nejvyššího správního soudu podle žalobce jednoznačně vyplývá, že: „Z uvedeného ustanovení je totiž patrné, že přichází v úvahu řada variant, při nichž se celková maximální doba zajištění může značně lišit. Závisí totiž na tom, kdy dožadující členský stát požádá o převzetí nebo přijetí zpět, kdy příslušný členský stát žádosti vyhoví, popř. zda cizinec proti rozhodnutí o přemístění podá opravný prostředek s odkladným účinkem. Kupříkladu, požádal-li by správní orgán o převzetí cizince již po dvou týdnech (nikoliv po měsíci), mohla by šestitýdenní lhůta pro realizaci přemístění uplynout daleko dříve, než činí součet lhůt jednoho měsíce, dvou týdnů a šesti týdnů. Stanovení doby trvání zajištění na dobu odpovídající součtu těchto lhůt by tak umožňovalo omezení osobní svobody cizince přes marné uplynutí lhůty pro realizaci přemístění. Ještě závažnější situací, která by byla zjevně v rozporu s čl. 28 odst. 3 pododstavcem 4 nařízení Dublin III, by bylo stanovení doby trvání zajištění na dobu odpovídající součtu uvedených tří lhůt a následné nepodání žádosti o převzetí cizince v jednoměsíční lhůtě. Limity doby trvání zajištění se proto musí podle názoru Nejvyššího správního soudu uplatnit samostatně v různých fázích procesu přemístění.“
13. V této věci již ale v okamžiku podání žádosti o převzetí (první úkon tzv. Dublinského řízení), pokud nedojde k podání této žádosti v poslední možný den lhůty, bude maximální doba zajištění podle nařízení Dublin III. v rozporu s dobou, stanovenou tímto rozhodnutím o zajištění.
14. Z praxe žalované (a i z praxe právního zástupce žalobce) plyne, že žádost o převzetí je odeslána a také reakce ze strany dotázaného členského státu je poskytnuta obvykle již během prvního měsíce zajištění. K okamžiku poskytnutí reakce ze strany dotázaného státu je tak již známa maximální doba zajištění (6 týdnů od tzv. akceptace) a policie standardně na základě takové informace prodlužuje dobu zajištění na dobu, souladnou s nařízením Dublin III. Postup žalované, když tato zajistila žalobce rovnou na dobu, která by byla v souladu s nařízením jenom v případě maximálního využití všech lhůt, je podle názoru žalobce proto nesprávný. Takový postup nedává žalobci žádnou možnost obrany proti případnému nepropuštění ze zajištění po překročení maximální doby zajištění podle nařízení Dublin III.
15. S tím také podle žalobce souvisí právo na pravidelný soudní přezkum trvání důvodů zajištění, jak vyplývá z čl. 5 odst. 4 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. Žalovaná na straně 5 napadeného rozhodnutí sice uvedla, že „se zabývala účinným zajištěním práva účastníka řízení na soudní kontrolu trvání zajištění“ a odkázala na

rozhodnutí Nejvyššího správního soudu pod sp. zn. 7 As 97/2012 (rozhodnutí již obsoletní, neboť se zabývá situací za existence jiné právní úpravy). Z odůvodnění napadeného rozhodnutí ale není možné vyčíst, k jakému závěru dospěla a zda je vůbec stanovená doba zajištění v souladu s takovým právem.

16. Podle čl. 5 odst. 4 Úmluvy každý, kdo byl zbaven svobody zatčením nebo jiným způsobem, má právo podat návrh na řízení, ve kterém by soud urychleně rozhodl o zákonnosti jeho zbavení svobody a nařídil propuštění, je-li zbavení svobody nezákonné. Záruka zakotvená v citovaném článku zahrnuje právo na pravidelný soudní přezkum důvodů pro trvání zbavení osobní svobody. Ten může být prováděn soudy automaticky, postačuje však umožnění cizinci iniciovat takový přezkum v rozumných intervalech (viz např. rozsudky Evropského soudu pro lidská práva ze dne 25. 10. 1989, Bezicheri proti Itálii, stížnost č. 11400/85, Series A, č. 164, ze dne 5. 11. 1981, X. proti Spojenému království, stížnost č. 7215/75, Series A, č. 4, nebo ze dne 15. 11. 2005, Reinprecht proti Rakousku, stížnost č. 67175/01, Reports 2005-XII).
17. Z rozhodovací činnosti Evropského soudu pro lidská práva, Nejvyššího správního soudu i Ústavního soudu plyne, že tato doba pravidelného soudního přezkumu by měla být přibližně každých 30 dnů (2 Azs 57/2014, 7As 97/2017, IV. ÚS 1020/2015, 5 Azs 228/2015). Žalobou napadené rozhodnutí ale vůbec neuvádí, jakým způsobem je právo na pravidelný soudní přezkum trvání důvodů zajištění v souzené věci zajištěno. Napadené správní rozhodnutí se se situací zajištěných cizinců, s právní úpravou ani s praxí, která je žalované známa, ale vůbec nezabývá. Místo toho žalobce zajišťuje na dobu „maximální možnou“ a v rozhodnutí lakonicky konstatuje, že se zabezpečením práva na pravidelný soudní přezkum správní orgán zabýval. Naopak, napadené rozhodnutí je důkazem, že se správní orgán otázkou, zda lhůta 86 dní zajištění je i v souladu s právem na pravidelný soudní přezkum, vůbec nezabýval, neboť by musel dospět k minimálně pochybnostem, když ne přímo k závěru o rozpor takové doby zajištění s právem žalobce na pravidelný soudní přezkum trvání důvodů zajištění.
18. Ze zde uvedených důvodů se žalobce domníval, že napadené rozhodnutí je v části stanovené doby zajištění v rozporu se zákonem, s nařízením Dublin III a s Evropskou úmluvou o ochraně lidských práv a základních svobod, a také, že je, v rozporu se správním řádem, nepřezkoumatelné, protože je zde důvod pro zrušení tohoto rozhodnutí.
19. Další pochybení správního orgánu žalobce spatřoval v tom, že žalovaná opomenula svou povinnost zabývat se reálným předpokladem pro navrácení či přemístění do příslušného státu EU. Podle článku 3 odst. 2 nařízení Dublin III *„pokud nemůže být na základě kritérií vyjmenovaných v tomto nařízení určen příslušný členský stát, je k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu příslušný první členský stát, ve kterém byla žádost podána. Není-li možné přemístit žadatele do členského státu, který byl primárně určen jako příslušný, protože existují závažné důvody se domnívat, že dochází k systematickým nedostatkům, pokud jde o azylové řízení a o podmínky přijetí žadatelů v daném členském státě, které s sebou nesou riziko nelidského či ponižujícího zacházení ve smyslu článku 4 Listiny základních práv Evropské unie, členský stát, který vede řízení o určení příslušného členského státu, pokračuje v posuzování kritérií stanovených v kapitole III, aby zjistil, jestli nemůže být určen jako příslušný jiný členský stát. Pokud podle tohoto odstavce nelze provést přemístění do žádného členského státu určeného na základě kritérií stanovených v kapitole III ani do prvního členského státu, v němž byla žádost podána, členský stát, který vede řízení o určení příslušného členského státu, se stává příslušným členským státem.“*

20. Z citovaných ustanovení vyplývá, že v rámci dublinského řízení nelze přemísťovat žadatele o mezinárodní ochranu do zemí, v nichž azylové řízení a podmínky přijetí žadatelů sebou nesou riziko nelidského či ponižujícího zacházení ve smyslu článku 4 Listiny základních práv Evropské unie. Jedná se o země, v nichž azylové řízení vykazuje systémové nedostatky z hlediska závazných standardů Společného evropského azylového systému.
21. V této souvislosti žalobce poukazoval na rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn.: 2 Azs 6/2017-19 ze dne 26. 1. 2017, ze kterého jednoznačně vyplývá, že: *„Správní orgán je povinen zabývat se v odůvodnění rozhodnutí o zajištění cizince za účelem jeho předání do jiného členského státu podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 604/2013 vždy také tím, zda předání cizince není vyloučeno z důvodu existence systémových nedostatků, pokud jde o azylové řízení a o podmínky přijetí žadatelů v daném členském státě, které s sebou nesou riziko nelidského či ponižujícího zacházení ve smyslu čl. 4 Listiny základních práv Evropské unie (Čl. 3 odst. 2 druhý pododstavec nařízení č. 604/2013).“*
22. Správní orgán ve věci zajištění za účelem předání dle Dublinského nařízení opomenul svou povinnost zkoumat, zda neexistují možné překážky předání, které jsou správnímu orgánu známy nebo které vyšly najevo, tedy všechny zjištěné skutečnosti, zda realizace předání podle přímo použitelného právního předpisu Evropské unie alespoň potenciálně reálná a možná, zdaje možné dosáhnout účel zajištění. Z odůvodnění napadeného rozhodnutí jednoznačně vyplývá, že správní orgán opomenul svou povinnost zabývat se reálným předpokladem pro navrácení či přemístění do příslušného státu EU. Z uvedeného vyplývá, že správní orgán postupoval nezákonně, vzhledem k tomu, že se ve svých rozhodnutích vůbec nezabýval otázkou reálnosti předání žalobkyně, a z toho titulu jsou rozhodnutí nepřezkoumatelné. Jelikož v napadeném rozhodnutí chybí úsudek o tom, na jakém základě je předání cizince alespoň potenciálně možné, rozhodnutí nesplňuje ani zákonem stanovenou povinnost náležitého odůvodnění uvedenou v ustanovení § 68 odst. 3 správního řádu.
23. Závěrem žalobce namítal chybějící individuální odůvodnění napadeného rozhodnutí. Podle žalobkyně napadené rozhodnutí nesplňuje základní náležitosti správního rozhodnutí, neboť neobsahuje žádné individuální okolnosti případu žalobce, když v něm správní orgán konstatuje jenom obecné informace a okolnosti, týkající se jiných zajištěných osob.
24. Žalobce poukazoval na skutečnost, že kdyby správní orgán vycházel ze spolehlivě zjištěného stavu věci a zjistil by stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti v souladu s ustanovením § 3 a § 50 odst. 2 a 3 správního řádu, nezajistil by žalobce za účelem předání do Rumunska.
25. Žalobce dále uváděl, že v Německu má svého otce, a proto měl správní orgán postupovat dle kritérií určených v kapitole III, kritéria pro určení příslušného členského státu v Dublinském nařízení a zaměřit se na rodinné příslušníky, kteří mají přednost. Vzhledem k tomu, že žalovaná neprovedla pečlivé posouzení individuálních okolností případu, žádal žalobce soud o zrušení napadeného rozhodnutí pro nezákonnost a nepřezkoumatelnost. Zdůraznil, že v Rumunsku podmínky pro žadatele o azyl pobývajících v kempu byly nedostatečné. Nedostával ani jídlo a vzhledem k špatným hygienickým podmínkám měl i zdravotní problémy.
26. Žalovaná ve svém **vyjádření k žalobě** setrvala na tom, že postupovala v souladu se zákonem a vydané rozhodnutí bylo řádně odůvodněno skutečnostmi zjištěnými během řízení. Uvedla, že žalobce společně s dalšími nelegálními migranty cestoval v úkrytu mezi

převáženým materiálem na ložné ploše návěsu tahače TIR s registrační značkou Rumunska. Směřoval z Rumunska přes Maďarsko, Slovensko a ČR do SRN. Cíl cesty – dostat se bez oprávnění na území SRN. Řidiči a spolujezdci vozidel TIR byli součástí mezinárodní organizované skupiny, jež zajišťovala převozy nelegálních migrantů přes ČR do SRN, v současné době jsou rozhodnutím soudu vzati do vazby a je s nimi vedeno trestní řízení.

27. Dále žalovaná konstatovala, že zjišťovala individuální okolnosti případu žalobce. S žalobcem byl dne 18. 2. 2018 sepsán protokol dle ustanovení § 167 odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců, v němž žalobce opakovaně uvedl svůj úmysl dostat se ilegálně na území SRN, uvedla, že se nechce vrátit do Rumunska, na jehož území je oprávněn k pobytu jako žadatel o mezinárodní ochranu. Žalovaná se rovněž v žalobou napadeném rozhodnutí podrobně zabývala reálným předpokladem předání žalobce do příslušného státu.
28. Rumunsko jako příslušný stát je členem EU, tedy je bezpečnou zemí pro žadatele o azyl ze třetích zemí, jelikož převzalo evropskou legislativu, řídí se jí a zároveň ani vláda ČR nevydala žádné závazné nařízení, které by omezovalo přemísťování žadatelů do Rumunska podle nařízení Dublin III. K tomu žalovaná upozornila na usnesení čtvrtého senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 6. 2017, č. j. 4 Azs 73/2017-17, který mj. podtrhl význam zásady vzájemné důvěry mezi členskými státy EU.
29. Pokud by se podařilo realizovat přemístění žalobce před uplynutím stanovené lhůty, bude ukončeno jeho zajištění, neboť podle § 127 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců pomine důvod zajištění. Žalovaná jednala pouze podle zákona, především zákona o pobytu cizinců, jenž implementoval směrnici 2008/115/ES a nařízení Dublin III.
30. Žalovaná stejně tak nesouhlasila s námitkou nezákonnosti a nepřiměřenosti doby zajištění, neboť v napadeném rozhodnutí a jeho odůvodnění podrobně odůvodnila dobu zajištění včetně mechanismu výpočtu. K tomu žalovaná zopakovala svoji argumentaci z napadeného rozhodnutí, kde při stanovení doby zajištění přihlížela k předchozím zkušenostem s dobou trvání přípravy předání a zohlednila nutnost co nejkratšího trvání zajištění podle čl. 28 odst. 3 nařízení Dublin III. Žalovaná zohlednila lhůtu pro podání žádosti tzv. dublinským střediskem (30 dní), lhůtu přebírající strany na odpověď (2 týdny, tj. 14 dní) a lhůtu na přijetí žadatele (6 týdnů, tj. 42 dní). Součtem lhůt dle nařízení Dublin III dospěla k závěru, že potřebná doba k provedení předání může trvat až 86 dní. Při rozhodování o době zajištění také vycházela z ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu (především z rozsudku č. j. 7 As 97/2012-26) a zabývala se účinným zajištěním práva účastníka na soudní kontrolu důvodů trvání zajištění.
31. K otázce existence systémových nedostatků se žalovaná v napadeném rozhodnutí zabývala předpokladem realizovatelnosti předání. V době rozhodování jí nebyly známy žádné skutečnosti, které by mohly zmařit předání žalobce do Rumunska. Žalovaná důkladně posoudila, zda existuje reálný předpoklad, že dojde k předání žalobce do jiného členského státu EU ve stanovené době. Vycházela z usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 11. 2011, č. j. 7 As 79/2010-150, kde tento dospěl k závěru, že „pokud správní orgán po předběžném zhodnocení všech jemu známých skutečností, jež by mohly vylučovat správní vyhoštění, vycestování či předání cizince, dospěje k závěru, že správní vyhoštění, vycestování nebo předání cizince je i přes tyto skutečnosti alespoň potenciálně možné, je oprávněn rozhodnout o zajištění cizince.“ Překážky předání žalobce do Rumunska

předběžně posoudila a učinila si úsudek o tom, zda je předání žalobce alespoň potenciálně možné, to vše s vědomím, že o zajištění žalobce nelze rozhodnout, pokud zákonný účel omezení osobní svobody nebude pravděpodobně možné uskutečnit. Žalované nebyly známy překážky předání, kdy jedinou překážkou okamžitého předání žalobce do Rumunska byla povinnost dodržování lhůt uvedených v nařízení Dublin III.

32. Podle žalované vydané rozhodnutí plně odpovídalo zákonným požadavkům a nebylo nezákonné, nepřezkoumatelné a zatížené vadami. Na základě výše uvedeného žalovaná navrhl, aby soud rozsudkem žalobu zamítl s tím, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.
33. Ze zasláního **správního spisu** soud ověřil, že skutečnosti uvedené ve vyjádření žalované odpovídají obsahu spisového materiálu. Nad rámec uvedeného ze spisu doplňuje soud následující skutečnosti: Podle záznamu o výsledku vyhledávání ze systému EURODAC ze dne 17. 2. 2018 žalobce podal dne 26. 1. 2017 žádost o mezinárodní ochranu v Rumunsku. Do protokolu o podání vysvětlení ze dne 18. 2. 2018 žalobce uvedl, že do Rumunska se dostal přes Turecko, Bulharsko, Srbsko. Žalobce tvrdil, že nevěděl, že v Rumunsku žádá o mezinárodní ochranu. Pouze podepisoval nějaké papíry, kterým nerozuměl. O mezinárodní ochranu chtěl požádat on i jeho rodina až v Německu. V zařízení pro zajištění cizinců pobyl společně s rodinou 4 dny. Poté je oslovil cizí muž (Rumun), který jim nabídl, že je převezme do Německa. Do EU odjel, neboť chtěl utéct před válkou. Dobrovolně chtěl vycestovat pouze do Německa, což byl cíl jeho cesty. Dále uvedl, že nemá v ČR zajištěné žádné ubytování, a že žádá, aby jeho nezletilý synovec, včetně jeho rodiny byly ubytovány v zařízení pro zajištění cizinců.
34. Soud ve věci rozhodoval bez jednání, neboť účastník řízení nežádal nařízení ústního jednání a soud jeho nařízení nepovažoval za nezbytné (§ 172 odst. 5 věta druhá zákona o pobytu cizinců).
35. **Soud neshledal žalobu důvodnou.**
36. Předmětné ustanovení § 129 odst. 1 zákona o pobytu cizinců stanoví: *„Nelze-li účinně uplatnit zvláštní opatření za účelem vycestování, policie zajistí na dobu nezbytně nutnou cizince, který neoprávněně vstoupil nebo pobýval na území, za účelem jeho předání podle mezinárodní smlouvy sjednané s jiným členským státem Evropské unie přede dnem 13. ledna 2009 nebo přímo použitelného právního předpisu Evropské unie; policie na dobu nezbytně nutnou zajistí i prováděného cizince v případě, že jeho průvoz nelze z objektivních důvodů dokončit bez nutné přestávky.“*
37. Podle § 129 odst. 6 zákona o pobytu cizinců *„policie v rozhodnutí o zajištění stanoví dobu trvání zajištění s přihlédnutím k předpokládané složitosti přípravy předání nebo průvozu cizince. Je-li to nezbytné k pokračování přípravy předání nebo průvozu, je policie oprávněna dobu trvání zajištění prodloužit, a to i opakovaně. [...]“*
38. Čl. 28 odst. 3 nařízení Dublin III uvádí: *„Zajištění musí být co nejkratší a nesmí trvat déle než po dobu, která je nezbytná k náležitému provedení požadovaných správních řízení do doby provedení přemístění podle tohoto nařízení. Pokud je osoba zajištěna podle tohoto článku, lhůta pro předložení žádosti o převzetí nebo přijetí zpět nesmí překročit jeden měsíc od okamžiku podání žádosti o mezinárodní ochranu. Členský stát, který vede řízení v souladu s tímto nařízením, požádá v těchto případech o urychlenou odpověď. Tato odpověď musí být poskytnuta do dvou týdnů od okamžiku obdržení žádosti.“*

Není-li odpověď poskytnuta v této dvoutýdenní lhůtě, má se za to, že bylo žádosti vyhověno, což má za následek vznik povinnosti převzít nebo přijmout dotyčnou osobu zpět, včetně povinnosti zajistit její řádný příjezd.

Pokud je osoba zajištěna podle tohoto článku, přemístění této osoby z dožadujícího členského státu do příslušného členského státu se provede, jakmile je to z praktického hlediska možné, a nejpozději do šesti týdnů od implicitního nebo explicitního vyhovění žádosti o převzetí či přijetí dotčené osoby zpět ze strany jiného členského státu nebo od okamžiku, kdy skončí odkladný účinek odvolání nebo žádosti o přezkum podle čl. 27 odst. 3 [pozn. jedná se o odvolání/přezkum ve vztahu k rozhodnutí o přemístění].

V případě, že dožadující členský stát nedodrží lhůty pro předložení žádosti o převzetí nebo přijetí zpět, nebo pokud se přemístění neuskuteční ve lhůtě šesti týdnů uvedené v třetím pododstavci, nesmí být osoba dále zajištěna. Články 21, 23, 24 a 29 se použijí obdobně.“

39. Čl. 3 odst. 2 nařízení Dublin III stanoví: „Pokud nemůže být na základě kritérií vyjmenovaných v tomto nařízení určen příslušný členský stát, je k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu příslušný první členský stát, ve kterém byla žádost podána.

Není-li možné přemístit žadatele do členského státu, který byl primárně určen jako příslušný, protože existují závažné důvody se domnívat, že dochází k systematickým nedostatkům, pokud jde o azylové řízení a o podmínky přijetí žadatelů v daném členském státě, které s sebou nesou riziko nelidského či ponižujícího zacházení ve smyslu článku 4 Listiny základních práv Evropské unie, členský stát, který vede řízení o určení příslušného členského státu, pokračuje v posuzování kritérií stanovených v kapitole III, aby zjistil, jestli nemůže být určen jako příslušný jiný členský stát.

Pokud podle tohoto odstavce nelze provést přemístění do žádného členského státu určeného na základě kritérií stanovených v kapitole III ani do prvního členského státu, v němž byla žádost podána, členský stát, který vede řízení o určení příslušného členského státu, se stává příslušným členským státem.“

40. V žalobě byly vymezeny tři okruhy žalobních námitek. **První okruh žalobních námitek** se vztahoval ke stanovené délce zajištění žalobce. Z rozsudku Nejvyššího správního soudu č. j. 7 Azs 11/2015-32, kterým žalobce argumentoval, lze citovat následující pasáže: „Nejvyšší správní soud souhlasí se stěžovatelkou, že nelze paušálně říci, že by čl. 28 nařízení Dublin III stanovil maximální dobu trvání zajištění určenou jako součet tří lhůt zde uvedených – jednoho měsíce, dvou týdnů a šesti týdnů. Z uvedeného ustanovení je totiž patrné, že přichází v úvahu řada variant, při nichž se celková maximální doba zajištění může značně lišit. Závisí totiž na tom, kdy dožadující členský stát požádá o převzetí nebo přijetí zpět, kdy příslušný členský stát žádosti vyhoví, popř. zda cizinec proti rozhodnutí o přemístění podá opravný prostředek s odkladným účinkem. [...] Kromě toho limitem pro dobu trvání zajištění nejsou všechny tři lhůty stanovené v čl. 28 odst. 3 nařízení Dublin III, nýbrž pouze lhůta jednoho měsíce pro podání žádosti o převzetí nebo přijetí zpět a lhůta šesti týdnů pro realizaci přemístění (viz znění čl. 28 odst. 3 pododstavec 4 nařízení Dublin III). Promítne-li se výše uvedené do modelové situace, při rozhodování o zajištění cizince v první fázi procesu přemístění (do podání žádosti o převzetí nebo přijetí zpět) může správní orgán stanovit dobu trvání zajištění maximálně na jeden měsíc od okamžiku podání žádosti o mezinárodní ochranu.“ V rozsudku ze dne 25. 1. 2017, č. j. 3 Azs 198/2016-19, však sám Nejvyšší správní soud s výše uvedenými závěry polemizoval: „[Z rozsudku č. j. 7 Azs 11/2015-32] je zřejmé, že respektování maximální doby trvání zajištění stanovené v čl. 28 nařízení Dublin III přispívá zejména k urychlení administrativních kroků, jež vedou k realizaci přemístění a tedy i k tomu, aby omezení osobní svobody cizince trvalo co nejkratší dobu. [...] čl. 28 Dublinského nařízení ani toto rozhodnutí

nestanoví žádnou závaznou lhůtu 30 dnů jako základní dobu pro zajištění. Doba jednoho měsíce dle čl. 28 Dublinského nařízení je doba, do které má být nejpozději předložena žádost o převzetí nebo přijetí zpět. Nezahrnuje v sobě zároveň maximální dobu zajištění osoby na jeden měsíc.“

41. Ze stanovení délky zajištění žalobce na 86 dnů vyplývá, že žalovaná naplnila základní požadavek, tj. nepřekročení 180 dnů zajištění jako maximální hranice doby trvání zajištění dle § 125 odst. 1 věty první zákona o pobytu cizinců. Na lhůty stanovené v čl. 28 odst. 3 nařízení Dublin III soud pohlíží jako na lhůty administrativní, které mají napomáhat hladkému průběhu celého procesu přemístění. Z dikce čtvrtého pododstavce čl. 28 odst. 3 nařízení Dublin III, stanovujícího lhůty k jednotlivým procesním krokům, dle soudu nelze vyvodit, že se jedná o maximální dobu zajištění v tom smyslu, že je třeba ji takto v rozhodnutí o zajištění stanovit vždy. Naopak, jedná se o dobu, po jejímž uplynutí musí být zajištěný cizinec (automaticky) propuštěn ze zajištění pro nesplnění procedurálních podmínek, tedy o určitou motivaci správního orgánu sloužící tomu, aby správní orgán usiloval o co nejefektivnější průběh tzv. dublinského řízení. V nyní projednávané věci byla doba zajištění stanovena v rámci lhůt dle nařízení Dublin III a s ohledem na předchozí zkušenosti žalované s předáváním cizinců v obdobných případech, kdy tyto „obdobné případy“ mohou být s ohledem na předcházející části napadeného rozhodnutí interpretovány jako případy cizích státních příslušníků, kteří nedisponují žádnými doklady totožnosti a kteří byli náhodně zajištěni policií při nelegálním tranzitu přes ČR, přestože v jiném státě jsou žadateli o mezinárodní ochranu. Z postupu žalované je navíc zřejmé, že nedocházelo ke zbytečnému prodloužení – již dne 27. 2. 2018 byla podle obsahu správního spisu zaslána žádost ČR o přijetí žalobce zpět.
42. Otázkou požadavku na pravidelnost (periodicitu) soudního přezkumu se v minulosti již zabývaly jak Nejvyšší správní soud, tak Ústavní soud. Z judikatury Evropského soudu pro lidská práva plyne, že záruka dle čl. 5 odst. 4 Úmluvy v sobě zahrnuje i právo na pravidelný soudní přezkum důvodů trvání zbavení osobní svobody, jenž je prováděn buď automaticky, nebo je cizinci alespoň dána možnost jej iniciovat „v rozumných intervalech“ (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 9. 2012, č. j. 7 As 97/2012-26). V právní úpravě obsažené v zákoně o pobytu cizinců je zakotveno několik „vstupních bodů“ do soudního řízení, kdy volba prostředku je pouze na dotčeném cizinci. Zajištěný cizinec může buď hned podat správní žalobu proti vydanému správnímu rozhodnutí o zajištění – lhůta k podání žaloby činí 30 dnů a soud je povinen o žalobě rozhodnout do 7 pracovních dnů od obdržení správního spisu, který si zpravidla vyžádá od správního orgánu (pro předložení správního spisu spolu s vyjádřením zákon počítá se lhůtou 5 dnů od doručení žaloby, pokud je podána prostřednictvím policejního orgánu, nebo od vyžádání soudem), nebo může takový cizinec vyčkat, až uplyne časový úsek 30 dnů upravený v § 129a odst. 3 zákona o pobytu cizinců a o jeho žádosti o propuštění ze zařízení rozhodne policejní orgán, načež má otevřenu možnost bránit se opět prostřednictvím žaloby proti negativnímu rozhodnutí. Z toho je zřejmé, že současná právní úprava stanovuje striktní lhůty především pro soudy, aby se předešlo situacím, kdy řízení standardně trvají po delší dobu v řádu měsíců a pravidelný soudní přezkum je tak vskutku znemožněn (k tomu srov. například usnesení Ústavního soudu ze dne 15. 9. 2015, sp. zn. IV. ÚS 1020/15). Žalobce byl v napadeném rozhodnutí na str. 6 řádně poučen o možnostech obrany proti rozhodnutí o zajištění soudní cestou, včetně možnosti podat žádost o propuštění ze zařízení. Soudy rozhodují o žalobách proti rozhodnutím o zajištění v naprosté většině případů v zákonných lhůtách a i písemná vyhotovení rozsudků jsou

vypravována v souladu se zákonem. Rozhodnutí o tom, že mezi pravomocným rozhodnutím o žalobě nebo o zajištění/prodloužení zajištění/nepropuštění ze zařízení a (novou) žádostí o propuštění ze zařízení musí uběhnout 30 dnů, bylo plně v kompetenci zákonodárce. Zněním zákona je soud při svém rozhodování vázán.

43. Soud neshledal s ohledem na shora uvedené skutečnosti dobu zajištění žalobce nepřiměřenou ani rozpornou s právními předpisy. Soud si byl vědom, že napadené rozhodnutí žalované představovalo značný zásah do práva na osobní svobodu žalobce, avšak neshledal žalobní tvrzení o tom, že doba nutná k realizaci předání je zpravidla kratší, než jak ji určila žalovaná, dostatečně argumentačně a důkazně podloženými. Obdobně nebyla podložena ani domněnka, že by žalobce nemusel být propuštěn ze zajištění v případě uplynutí některé z dílčích lhůt dle nařízení Dublin III. Soud zde musí presumovat, že všechny správní orgány, které budou mít co do činění s dublinským řízením v případě žalobce, budou dodržovat své povinnosti, vyplývající jim ze zákona a nařízení Dublin III, neboť je již v zájmu jich samých, aby zahájené dublinské řízení řádně proběhlo. Ze všech těchto důvodů soud nepovažoval druhý okruh žalobních námitek za důvodný.
44. **Druhý z okruhů žalobních námitek** spočíval na absenci posouzení realizovatelnosti předání s ohledem na stát, do kterého má být žalobce přemístěn, a existenci systémových nedostatků azylového řízení v tomto státě. Rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v usnesení ze dne 23. 11. 2011, č. j. 7 As 79/2010-150, formuloval ve výrocích I. a II. následující závěry: *„Správní orgán má povinnost se zabývat v řízení o zajištění cizince podle § 124, § 124b nebo § 129 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR možnými překážkami správního vyhoštění, vycestování nebo předání tohoto cizince podle mezinárodní smlouvy v případech, kdy jsou mu tyto překážky v době rozhodování o zajištění známy nebo v řízení vyšly najevo. V takové situaci je povinen možné překážky před rozhodnutím o zajištění cizince předběžně posoudit a učinit si úsudek o tom, zda je správní vyhoštění, vycestování nebo předání cizince alespoň potenciálně možné. O zajištění cizince nelze rozhodnout, pokud zákonný účel omezení osobní svobody cizince nebude pravděpodobně možné uskutečnit. Správní orgán je naopak povinen v takovém případě cizince neprodleně propustit na svobodu.“* Mezi překážky ve smyslu nyní citovaného usnesení je třeba zařadit i systémové nedostatky azylového řízení (srov. čl. 3 odst. 2 druhý pododstavec nařízení Dublin III).
45. Skutečnost, že státem, jenž bude příslušný k posouzení azylové žádosti žalobce, je Rumunsko, žalovaná dovozovala ze shody jejích otisků prstů s jinou sadou otisků v systému EURODAC. Záznam o vyhledávání a shodě je součástí spisového materiálu a vyplynulo z něj, že žalobce je žadatelem o mezinárodní ochranu v Rumunsku, proto je tento stát povinen ho převzít na své území (viz str. 3 a 4 napadeného rozhodnutí). Záznam ze systému EURODAC přitom představuje hodnověrný důkaz o vedeném řízení o udělení mezinárodní ochrany. V rámci předběžného posouzení příslušnosti nevystaly žádné okolnosti, které by případně mohly založit příslušnost jiného členského státu.
46. Dále je pravdou, že existuje judikatura Nejvyššího správního soudu, podle níž je třeba vypořádávat se s existencí systémových nedostatků azylového řízení bez ohledu na zemi, do níž má být zajištěn dle nařízení Dublin III přemístěn. Na druhé straně soud nemohl přehlédnout ani usnesení čtvrtého senátu Nejvyššího správního soudu č. j. 4 Azs 73/2017-17, na nějž odkazovala žalovaná ve svém vyjádření a v němž byl tento požadavek relativizován tím, že v právu EU platí zásada vzájemné důvěry členských států, jež „umožňuje vytvoření a zachování prostoru bez vnitřních hranic“ a „ukládá každému z těchto

států, aby až na výjimečné okolnosti vycházel z toho, že všechny ostatní členské státy dodržují unijní právo, a zejména základní práva, která unijní právo uznává“, a tím, že Soudní dvůr EU ve spojených věcech C-411/10 a C-493/10 konstatoval, že „[z] přezkumu předpisů tvořících společný evropský azylový systém vyplývá, že tento systém byl koncipován v kontextu umožňujícím předpokládat, že všechny státy, které se na něm podílejí, ať jde o členské státy nebo třetí státy, dodržují základní práva, včetně práv, jejichž základem je Ženevská úmluva a protokol z roku 1967, jakož i EÚLP, a že si členské státy mohou v tomto ohledu vzájemně důvěřovat.“; přičemž podle Soudního dvora EU „na otázku, zda členský stát dodržuje základní práva, nelze pohlížet jako by se jednalo o nevyvratitelnou domněnku. Lze tedy dovodit, že se jedná o vyvratitelnou domněnku, přičemž v případě většiny členských zemí tato domněnka nebyla vyvrácena.“

47. Rozšířený senát dosud o položené otázce čtvrtého senátu, týkající se povinnosti správního orgánu zabývat se v každém jednotlivém případě již v řízení o zajištění cizince za účelem předání možností přemístění cizince z hlediska důvodů dle čl. 3 odst. 2 nařízení Dublin III, nerozhodl. Přestože se z důvodu jistoty a jednoznačnosti rozhodování jeví požadavek na výslovné vyřešení otázky existence systémových nedostatků přímo ve správním rozhodnutí o zajištění praktickým, soud zároveň nemůže předvídat vývoj judikatury, ke kterému by mohlo v nejbližší době dojít a který by byl podpořen argumentací čtvrtého senátu Nejvyššího správního soudu (především existencí vyvratitelné domněnky dodržování základních lidských práv členskými státy). Soud nezastírá, že by přísnější požadavky byly namísto, pokud by země, kam má být žalobce přemístěn, byla některá ze zemí, jež jsou známými „hřištníky“ dublinského azylového systému. O takový případ se nicméně v případě Rumunska nejedná. Přestože tedy v napadeném rozhodnutí skutečně chybělo explicitní posouzení existence systémových nedostatků, soud námitce žalobce nepřisvědčil, neboť měl za to, že se v rozhodnutí o zajištění žalobce bylo možno spokojit s omezeným, implicitním vyhodnocením daného problému. Žalovaná v napadeném rozhodnutí neshledala přemístění žalobce do Rumunska nerealizovatelným, neboť jí v době rozhodování nebyly známy žádné skutečnosti, které by mohly zmařit předání žalobce do tohoto státu (srov. str. 3 a 4 napadeného rozhodnutí). Ani tento okruh žalobních námitek nebyl důvodný.
48. **Třetí okruh žalobních námitek** byl vázán na otázku zjištění rozhodných skutkových okolností případu žalovanou. K tomu soud zjistil, že žalobce byl v napadeném rozhodnutí dostatečně individualizován svými osobními údaji a také skutečnosti předcházející jeho zajištění byly v napadeném rozhodnutí dostatečně popsány, když žalovaná uvedla, že žalobce se spolu s dalšími 27 státními příslušníky Iráku nacházel v nákladovém prostoru nákladního automobilu, nebyl schopen prokázat svou totožnost a ze systému EURODAC bylo zjištěno, že je žadatelem o mezinárodní ochranu v Rumunsku. Z obsahu odůvodnění napadeného rozhodnutí (str. 2) a z obsahu spisového materiálu bylo zřejmé, že se žalobcem byl sepsán individuální protokol o podání vysvětlení (viz čl. 12 až 14 správního spisu), do nějž měl žalobce možnost sdělit veškeré skutečnosti, které považoval za podstatné.
49. Soud shledal, že žalovaná v nyní projednávané věci dostala požadavkům na individualizaci rozhodnutí i přes jistou stručnost jeho odůvodnění a za účelem vydání rozhodnutí zjišťovala stav věci v dostatečném rozsahu. Soud nezjistil, že by individuální okolnosti případu žalobce vylučovaly jeho zajištění za účelem předání do Rumunska, přičemž o tomto předání se vydává samostatné rozhodnutí, jež musí být opět řádně odůvodněno.

50. Závěrem soud uvádí, že neshledal důvodný ani pokaz žalobce na to, že má na území Německa svého otce. Podle čl. 9 a 10 nařízení Dublin III pokud má žadatel rodinného příslušníka, který může pobývat jako osoba požívající mezinárodní ochrany v některém členském státě, bez ohledu na to, zda tato rodina vznikla již dříve v zemi původu, je tento členský stát příslušný k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu za předpokladu, že dotčené osoby vyjádřily své přání písemně. (čl. 10) Pokud má žadatel v členském státě rodinného příslušníka, o jehož žádosti o mezinárodní ochranu dosud nebylo v tomto členském státě přijato první rozhodnutí ve věci samé, je tento členský stát příslušný k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu za předpokladu, že dotčené osoby vyjádřily své přání písemně.
51. Z tvrzení žalobce v podané žalobě ani ze správního spisu nevyplývá, že by žalovaná měla při svém rozhodování k dispozici informace o tom, že má žalobce na území Německa rodinné příslušníky, kteří požívají mezinárodní ochrany v tomto státě nebo jsou žadateli o mezinárodní ochranu a dosud nebylo v tomto členském státě přijato první rozhodnutí ve věci samé a zároveň dotčené osoby písemně vyjádřily své přání, aby příslušným státem k posouzení žádosti žalobce o mezinárodní ochranu bylo Německo. S ohledem na to se nemohla žalovaná ve svém rozhodnutí zabývat úvahou, zda není příslušným k posouzení žádosti žalobce o mezinárodní ochranu jiný členský stát.
52. Navíc skutečností, že má žalobce na území Německa svého otce je potřeba, aby se zabýval správní orgán rozhodující přímo o předání žalobce do jiného členského státu. Žalovaná, byla pouze povinna předběžně posoudit, zda jsou dány důvody pro zajištění žalobce a zda neexistují překážky, pro které by nemohl být realizován účel zajištění, přičemž žalovaná tomuto požadavku zcela dostála.
53. Lze uzavřít, že žalovaná postupovala v souladu se zákonem o pobytu cizinců a nařízením Dublin III, své závěry o nezbytnosti zajištění žalobce na stanovenou dobu řádně odůvodnila a z jejího rozhodnutí bylo zřejmé, z čeho vycházela, jakými úvahami se řídila a k jakým závěrům na tomto základě dospěla. Rozhodnutí žalované netrpělo vadami nezákonnosti ani nepřezkoumatelnosti.
54. S ohledem na veškeré výše uvedené skutečnosti soud neshledal žalobu důvodnou, a proto ji podle § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) zamítl.
55. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s., kdy by na náhradu nákladů řízení měla právo žalovaná, jež měla ve věci plný úspěch. Žalované však žádné náklady řízení nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly, ani nepožadovala jakoukoli jejich náhradu, proto nebyla náhrada nákladů žádnému z účastníků řízení přiznána.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat do dvou týdnů po jeho doručení kasační stížnost. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Plzeň 27. března 2018

Mgr. Jana Komínková v.r.
samosoudkyně